



Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu wolsztyńskiego za 2021 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2021 r., poz. 195),
- art. 12 ust. 1, 4 i 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028),
- § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294),

po rozpatrzeniu danych zawartych w sprawozdaniach z badań próbek wody pobranych w roku 2021, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wolsztynie oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez producentów wody, a także po podjętych w tym czasie działaniach naprawczych dokonał obszarowej oceny jakości wody wodociągów publicznych i wodociągów lokalnych z terenu powiatu wolsztyńskiego wraz z szacowaniem ryzyka zdrowotnego konsumentów.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań wody zatwierdzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Próbki wody zostały pobrane do badań laboratoryjnych zgodnie z rocznym harmonogramem poboru próbek wody do spożycia, zatwierdzonym przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu w ramach sprawowania nadzoru nad jakością wody do spożycia przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu wolsztyńskiego. Pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Wolsztynie w 2021 roku znajdowało się 15 wodociągów, w tym 1 wodociąg miejski, 11 wodociągów wiejskich oraz 3 wodociągi lokalne. Przeprowadzono łącznie 14 kontroli urzędowych w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego ujęć wody oraz pobrano łącznie 111 prób wody, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej wykonywanej przez producentów wody pobrano łącznie 144 prób wody. Wyniki badań z kontroli wewnętrznej na bieżąco były przekazywane Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Wolsztynie.

niepodlega

Wykaz producentów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz podmiotów dostarczających wodę z indywidualnych ujęć do budynków użyteczności publicznej oraz do budynków zamieszkania zbiorowego funkcjonujących na terenie powiatu wolsztyńskiego w 2020 r.

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Wolsztynie, Berzyna 6, 64-200 Wolsztyn – administrator wodociągu miejskiego Wolsztyn, wodociągu wiejskiego Chorzemin;
- Zakład Eksploatacji Urządzeń Komunalnych Sp. z o.o., ul. Zbąszyńska 15, 64-212 Siedlec – administrator wodociągu wiejskiego Siedlec, wodociągu wiejskiego Kopanica, wodociągu wiejskiego Tuchorza, wodociągu wiejskiego Wielka Wieś, wodociągu wiejskiego Godziszewo;
- Przemęckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., ul. Powstańców Wlkp. 9, 64-234 Przemęt – administrator wodociągu wiejskiego Mochy, wodociągu wiejskiego Nowa Wieś, wodociągu wiejskiego Poświętno, wodociągu wiejskiego Sączkowo, wodociągu wiejskiego Wieleń;
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Zjednoczenie”, Tłoki 10/4, 64 – 200 Wolsztyn – administrator wodociągu lokalnego Tłoki;
- Ośrodek Rekreacyjny „Wielkopolska” Spółka Akcyjna, Rudno 12, 64 – 224 Świętno – administrator wodociągu lokalnego Rudno - Ośrodek Rekreacyjny „Wielkopolska”;
- Hotel „Trzy Jeziora”, Wieleń, ul. Wczasowa 54, 64 – 234 Przemęt – administrator wodociągu lokalnego Wieleń - Hotel „Trzy Jeziora”.

Informacje na temat jakości wody na terenie poszczególnych gmin w 2021 r. przedstawiają poniższe tabele

Tabela nr 1. Gmina Wolsztyn

Nazwa wodociągu	Produkcja wody w m ³ /d	Szacunkowa liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Sposób uzdatniania i dezynfekcji wody	Przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów w 2021 r.	Prowadzone postępowanie administracyjne i działania naprawcze w 2021 r.	Jakość wody stan na dzień 31.12.2021 r.
Wodociąg miejski Wolsztyn	5485,8	26000	Metoda HYDROX, dezynfekcja wody chlorem ciekłym prowadzona stale	Mętność, żelazo	Działania naprawcze wykonane przez Zarządcę wodociągu: <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono dezynfekcję sieci • przeprowadzono czyszczenie i płukanie sieci wodociągowej 	Przydatna do spożycia
Wodociąg wiejski Chorzemin	92,8	800	Filtry pośpieszne, dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona okresowo	Nie stwierdzono	Nie prowadzono	Przydatna do spożycia
Wodociąg lokalny Tłoki	11	130	Filtry ciśnieniowe służące do odmanganiania i odżelaziania wody, dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona według zaleceń	Bakterie grupy coli	Działania naprawcze wykonane przez Zarządcę wodociągu: <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono dezynfekcję sieci 	Przydatna do spożycia
Wodociąg lokalny Rudno - Ośrodek Rekreacyjny „Wielkopolska”	5	Nie zaopatruje stałej liczby mieszkańców, obiekt czynny sezonowo	Dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona według zaleceń	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C	Wydano jedną decyzję rachunkową za kwestionowaną jakość. Działania naprawcze wykonane przez Zarządcę wodociągu: <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono czyszczenie i płukanie sieci wodociągowej. 	Przydatna do spożycia

więpodleja

Tabela nr 2. Gmina Siedlec

Nazwa wodociągu	Produkcja wody w m ³ /d	Szacunkowa liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Sposób uzdatniania i dezynfekcji wody	Przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów w 2021 r.	Przewadzone postępowanie administracyjne i działania naprawcze w 2021 r.	Jakość wody stan na dzień 31.12.2021 r.
Wodociąg wiejski Siedlec	1143	5030	Pionowe filtry żwirowe służące do odmanganiania i odżelaziania wody, dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona według zaleceń	Bakterie grupy coli, mangan	<ul style="list-style-type: none"> Działania naprawcze wykonane przez Zarządcę wodociągu: przeanalizowano sposób i zakres uzdatniania wody oraz warunki eksploatacji wodociągu; przeprowadzono płukanie filtrów i sieci wodociągowej; 	Przydatna do spożycia
Wodociąg wiejski Kopanica	168	1130	Pionowe filtry żwirowe służące do odmanganiania i odżelaziania wody, dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona według zaleceń	Bakterie grupy coli, mętność, mangan	<ul style="list-style-type: none"> Działania naprawcze wykonane przez Zarządcę wodociągu: przeanalizowano przychylny występowania wzrostu mętności i manganu; przeanalizowano wyniki oznaczeń mętności, manganu w wodzie z ujęcia i sieci (aktualne i z przeszłości); przeanalizowano sposób i zakres uzdatniania wody oraz warunki eksploatacji wodociągu; przeprowadzono płukanie filtrów i sieci wodociągowej; 	Przydatna do spożycia
Wodociąg wiejski Tuchorza	1084	4200	Pionowe filtry żwirowe służące do odmanganiania i odżelaziania wody,	Bakterie grupy coli, enterokoki, mętność	Wydano jedną decyzję raclunkową za kwestionowaną jakość wody.	Przydatna do spożycia

			dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona według zaleceń		Zarządca podjął natychmiastowe działania naprawcze tj.: <ul style="list-style-type: none"> • przeanalizowano sposób i zakres uzdatniania wody oraz warunki eksploatacji wodociągu; • przeanalizowano przyczyny występowania przekroczenia bakteriologicznego; plukanie filtrów i dezynfekcję sieci wodociągowej. 	
Wodociąg wiejski Wielka Wieś	74	380	Pionowe filtry żwirowe służące do odmanganiania i odżelaziania wody, dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona według zaleceń	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, barwa, mętność, mangan	Działania naprawcze wykonane przez Zarządcę wodociągu: <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono plukanie filtrów i dezynfekcję sieci wodociągowej 	Przydatna do spożycia
Wodociąg wiejski Godziszewo	104	1300	Pionowe filtry żwirowe służące do odmanganiania i odżelaziania wody, dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona według zaleceń	Nie stwierdzono	Nie prowadzono	Przydatna do spożycia

Tabela nr 3. Gmina Przemęt

Nazwa wodociągu	Produkcja wody w m ³ /d	Szacunkowa liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Sposób uzdatniania i dezynfekcji wody	Przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów w 2021 r.	Przewadzone postępowanie administracyjne i działania naprawcze w 2021 r.	Jakość wody stan na dzień 31.12.2021 r.
Wodociąg wiejski Mochy	201	1714	Filtry ciśnieniowe, dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona według zaleceń	Bakterie grupy coli	Działania naprawcze wykonane przez Zarządcę wodociągu: <ul style="list-style-type: none"> dezynfekcja sieci wodociągowej; czyszczenie i płukanie sieci wodociągowej. 	Przydatna do spożycia
Wodociąg wiejski Nowa Wieś	242	2370	Dezynfekcja wody dwutlenkiem chloru prowadzona według zaleceń	Nie stwierdzono	Nie prowadzono	Przydatna do spożycia
Wodociąg wiejski Poświętno	465	2454	Filtry dwukomorowe otwarte, dezynfekcja wody dwutlenkiem chloru prowadzona według zaleceń	Nie stwierdzono	Nie prowadzono	Przydatna do spożycia
Wodociąg wiejski Sączkowo	752	5806	Filtry ciśnieniowe pospieszne służące do odmanganiania i odżelaziania wody, dezynfekcja wody dwutlenkiem chloru prowadzona według zaleceń	Mętność, bakterie grupy coli	<ul style="list-style-type: none"> Działania naprawcze wykonane przez Zarządcę wodociągu: <ul style="list-style-type: none"> przeanalizowano przybliżony występowań wzrostu mętności; przeanalizowano sposób i zakres uzdatniania wody oraz warunki eksploatacji wodociągu; przeprowadzono dezynfekcję, płukanie filtrów i sieci wodociągowej. 	Przydatna do spożycia
Wodociąg wiejski Wieleń	132	1819	Dezynfekcja wody dwutlenkiem chloru prowadzona według zaleceń	Bakterie grupy coli	Działania naprawcze wykonane przez Zarządcę wodociągu: <ul style="list-style-type: none"> dezynfekcja sieci wodociągowej; czyszczenie i płukanie sieci wodociągowej. 	Przydatna do spożycia

Wodociąg lokalny Wieleń - Hotel „Trzy Jeziora”	5	Nie zaopatruje stałej liczby mieszkańców	Dezynfekcja wody podchlorynem sodu prowadzona według zaleceń	Nie stwierdzono	Nie prowadzono	Przydatna do spożycia
---	----------	---	---	------------------------	-----------------------	----------------------------------

Szacowanie ryzyka zdrowotnego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r., w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia jeśli spełnia określone w nim wymagania. Szacując ryzyko zdrowotne konsumentów wody należy wziąć pod uwagę przede wszystkim występowanie w niej czynników potencjalnie niebezpiecznych bądź szkodliwych dla zdrowia, czas trwania przekroczenia dopuszczalnych norm, poziom stężeń mogących wywoływać negatywne zmiany w stanie zdrowia konsumentów oraz wielkość populacji narażonej na te czynniki.

Jakość mikrobiologiczna wody dostarczanej przez wodociągi na terenie powiatu wolsztyńskiego generalnie spełnia wymagania Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. Obecność w wodzie bakterii grupy coli nie zawsze jest bezpośrednio związana z występowaniem organizmów patogennych lub zanieczyszczeniem kałowym. Naturalnym środowiskiem bakterii grupy coli są wody podziemne, gleba, materiał roślinny oraz przewód pokarmowy ludzi i zwierząt. Enterokoki nazywane są bakteriami wskaźnikowymi informującymi o skażeniu wody ściekami zawierającymi odchody ludzkie bądź zwierzęce (względnie mogły przedostać się do rurociągu podczas usuwania awarii, czy przez mikrospeknięcia lub nieszczelności sieci wodociągowej). Infekcje, które mogą być wywoływane przez ww. bakterie głównie związane są z zaburzeniami układu pokarmowego, biegunkami oraz wymiotami u osób z osłabionym układem odpornościowym jak również u małych dzieci i osób w podeszłym wieku. Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C nie ma bezpośredniego wpływu na zdrowie konsumentów. Wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów może świadczyć o nieczystości i nieszczelności systemów dystrybucyjnych wody, możliwości stagnacji wody, a także o obecności w instalacjach wodnych biofilmu. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi powinna być wolna od wszelkich bakterii, a w szczególności od bakterii chorobotwórczych. Krótkotrwałe wystąpienie pojedynczej liczby bakterii grupy coli czy enterokoków przy natychmiastowym podjęciu działań naprawczych nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi.

Podwyższona zawartość manganu w wodzie do spożycia nie zagraża zdrowiu ludzi, wpływa jednak na ocenę organoleptyczną konsumentów ze względu na pogorszenie barwy, mętności i smaku. Ponadto zbyt wysokie stężenie manganu w wodzie może powodować pozostawianie przebarwień na pranych tkaninach, urządzeniach sanitarnych i innych powierzchniach, mających kontakt z wodą. Niemniej problemem jest wytrącanie się nierozpuszczalnych związków manganu w formie osadów mineralnych w przewodach wodociągowych, z czasem prowadzące do zakłóceń eksploatacji wodociągu i dodatkowo przyczyniające się do pogorszenia jakości wody. Mętność wody jest parametrem odnoszącym się jedynie pośrednio do bezpieczeństwa wody dla zdrowia ludzi, a jej znaczenie w tym zakresie różni się w zależności od rodzaju wody ujmowanej, stosowanych metod uzdatniania wody i ich skuteczności, stanu systemu dystrybucji wody i możliwości przedsiębiorstw wodociągowych w tym zakresie. Mętność wody do spożycia jest wywoływana drobnymi cząsteczkami stałymi, które mogą znajdować się w wodzie do spożycia na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia cząsteczek pochodzących z osadów w sieci wodociągowej. Podwyższona mętność wody nie ma znaczenia zdrowotnego dla konsumentów, natomiast ujemnie wpływa na jej wygląd i akceptowalność. Mimo iż mętność wód z ujęć podziemnych zwykle nie wiąże się z zanieczyszczeniem mikrobiologicznym i nie stwarza zagrożenia dla zdrowia konsumentów, pożądane jest aby jej poziom był jak najniższy i utrzymywany także poniżej wartości 1,0 NTU.

Ponadto wskazać należy, iż na podstawie zapisów § 26 oraz § 27 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) konsumenci winni uzyskiwać informacje o jakości wody zgodnie z przepisami o dostępie do informacji publicznej lub z komunikatów zamieszczanych na stronie internetowej urzędu gminy oraz na stronie internetowej administratora wodociągów. Informacja winna zawierać m.in. dane o przekroczeniach dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody oraz związanych z nimi zagrożeniami zdrowotnymi i zaleceniami mającymi na celu minimalizację zagrożeń dla zdrowia ludzkiego.

W 2021 r. w wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody nie odnotowano żadnych reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

p.o. Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego
w Wolsztynie
dr inż. Piotr Zielonka
Specjalista epidemiolog